

ROSKILDE
KOMMUNE

Praksis for pædagogisk tilsyn i Roskilde Kommune

Januar 2024

Indhold

1. Rammen for pædagogisk tilsyn i dagtilbud i Roskilde Kommune.....	3
Lovgrundlag.....	3
Tilsynspraksis.....	3
Formål.....	3
2. Fire typer pædagogisk tilsyn for daginstitutioner 0-6 år.....	4
3. Planlagt tilsyn i kommunale, selvejende og private institutioner	4
Omfattende tilsyn - år 1.....	5
Opfølgende tilsyn - år 2.....	5
Uvildighed.....	6
Sammenhæng mellem tilsynet og den styrkede pædagogiske læreplan.....	6
4. Spørgeskema om overholdelse af lovgivning og retningslinjer	7
5. Inddragelse af data	7
Det differentierede tilsyn i kommunale afdelinger	8
6. Det omfattende pædagogiske tilsyn	9
Uanmeldt tilsynsbesøg med observationer af afdelingen/institutionens pædagogiske praksis	9
Anmeldt tilsynsmøde i hver afdeling/institution på baggrund af tilsynsbesøget.....	9
Tilsynsdokument til offentliggørelse	10
Handleplan som internt arbejdsredskab	10
Orientering til bestyrelse og forældre.....	11
Inddragelse af medarbejderne	11
Opsamlende dialog for hvert område.....	12
7. Det opfølgende tilsyn.....	13
8. Løbende tilsyn	15
9. Ikke planlagte tilsyn	15
10. Skærpet tilsyn	16
Tilsynsdokument og handleplan ifm. skærpet tilsyn.....	17
Orientering til forældrebestyrelsen om handleplanen for skærpet tilsyn.....	18
Påbud.....	18
11. Opsamling på tværs af områder til Skole- og Børneudvalget	19

1. Rammen for pædagogisk tilsyn i dagtilbud i Roskilde Kommune

Lovgrundlag

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at føre tilsyn med det pædagogiske indhold (de pædagogiske læringsmiljøer og fysiske rammer) i dagtilbud (Dagtilbudsloven § 5 og § 81 stk. 1).

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af tilbuddene [...] og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at de mål og rammer, der er fastsat [...], og eventuelle prioriterede indsatser [...] efterleves.

Tilsynsforpligtelsen gælder alle former for dagtilbud i kommunen – kommunale, selvejende og private institutioner, samt dagplejen og private pasningsordninger.

Tilsynet skal ske med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan, således at der kan ske en vurdering af, om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i det enkelte dagtilbud lever op til det lovfastsatte formål med dagtilbud og kravene i den styrkede pædagogiske læreplan.

Tilsynspraksis

I dette dokument beskrives det pædagogiske tilsyn for kommunale, selvejende og private daginstitutioner i Roskilde Kommune. Målgruppen for dokumentet er ledere og medarbejdere samt konsulenter i Dagtilbud.

Tilsyn i den kommunale dagpleje og de private pasningsordninger er beskrevet i et selvstændigt dokument. Den overordnede ramme for pædagogisk tilsyn i dagtilbud i Roskilde Kommune er politisk vedtaget og kan findes [her](#).

Formål

Formålet med tilsynet er dels at sikre, at det enkelte dagtilbud overholder gældende lovgivning og dels at vejlede og rådgive om den pædagogiske praksis set i et udviklingsperspektiv.

Overholdelse af lovgivning og diverse retningslinjer, de planlagte tilsynsbesøg og den løbende dialog danner til sammen grundlag for at vurdere, hvorvidt og hvordan dagtilbuddene lever op til bestemmelserne i dagtilbudsloven. For de kommunale og selvejende daginstitutioner gælder endvidere, at der ses efter, hvorvidt kommunens politikker og rammer efterleves.

2. Fire typer pædagogisk tilsyn for daginstitutioner 0-6 år

Der er fire typer pædagogisk tilsyn for daginstitutioner 0-6 år i Roskilde Kommune. De bygger på en understøttende og åben dialog og er beskrevet i følgende afsnit:

- Planlagt tilsyn (kapitel 3-7)
- Løbende tilsyn (kapitel 8)
- Ikke planlagte tilsyn (kapitel 9)
- Skærpet tilsyn (kapitel 10)

I Roskilde Kommune er det konsulenter i Skole og Børn, Dagtilbud, der varetager det pædagogiske tilsyn med kommunale, selvejende og private institutioner.

3. Planlagt tilsyn i kommunale, selvejende og private institutioner

Det planlagte tilsyn løber over to år med et omfattende tilsyn det første år og et opfølgende tilsyn det andet år.

Omfattende tilsyn – år 1

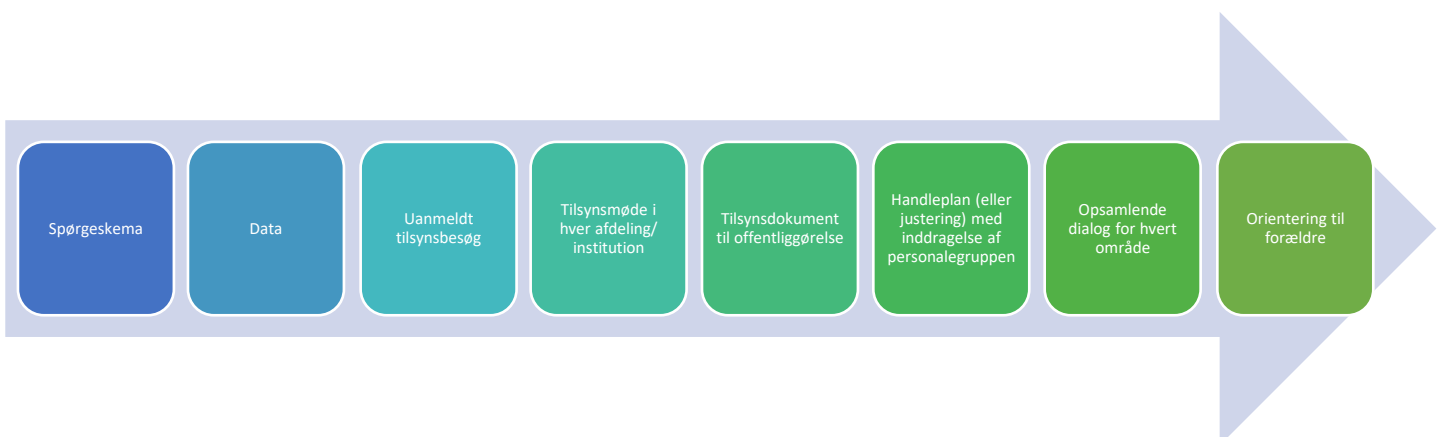
Det omfattende tilsyn er tilrettelagt som en kombination af følgende elementer (læs mere i kapitel 6):

- Spørgeskema vedr. overholdelse af lovgivning og retningslinjer
- Data om den enkelte afdeling/institution
- Uanmeldt tilsynsbesøg ved ekstern observatør, samt ved pædagogisk leder og to medarbejdere, der observerer den pædagogiske praksis ud fra observationsredskab
- Anmeldt tilsynsmøde i den enkelte afdeling/institution på baggrund af tilsynsbesøget
- Tilsynsdokument til offentliggørelse
- Handleplan som internt arbejdsredskab med inddragelse af hele personalegruppen
- Opsamlende dialog om kvalitet og behov for support for hvert område
- Orientering til alle forældre (FKU, områdebestyrelse og den samlede forældregruppe)

Opfølgende tilsyn – år 2

Det opfølgende tilsyn finder sted det efterfølgende år og består af følgende elementer (læs mere i kapitel 7):

- Spørgeskema vedr. overholdelse af lovgivning og retningslinjer
- Data om den enkelte dagafdeling/institution
- Uanmeldt opfølgende tilsynsbesøg ved konsulent med observationer af den pædagogiske praksis med fokus på indsatsområder i handleplanen
- Anmeldt tilsynsmøde i den enkelte afdeling/institution på baggrund af tilsynsbesøget
- Tilsynsdokument til offentliggørelse
- Justering af handleplan som internt arbejdsredskab med inddragelse af hele personalegruppen
- Opsamlende dialog om kvalitet og behov for support for hvert område
- Orientering til alle forældre (FKU, områdebestyrelse og den samlede forældregruppe)

Uvildighed

For at sikre uvildighed anvendes der ved alle omfattende tilsynsbesøg et systematisk observationsredskab til at vurdere kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø. Formålet er, at observatørerne vurderer kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø på en struktureret og så vidt mulig ensartet måde. Ud over den eksterne observatør foretager den pædagogiske leder og to medarbejdere observationer ud fra samme observationsredskab. Som et led i at styrke uvildigheden anvendes et bredt databegreb, og der inddrages flere forskellige former for data og viden. Det er med til at give flere perspektiver på kvaliteten (se mere om data i kapitel 5).

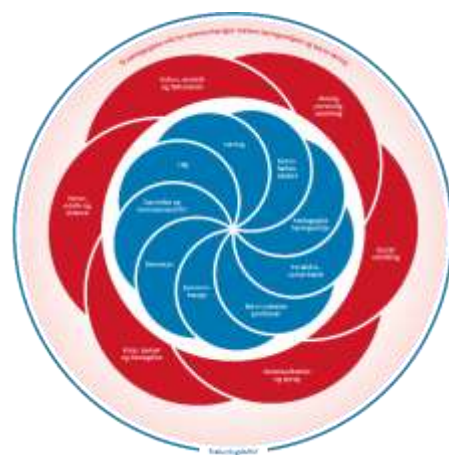
Sammenhæng mellem tilsynet og den styrkede pædagogiske læreplan

Tilsynet med det pædagogiske indhold i dagtilbud skal føres med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan og understøtte arbejdet med indholdet i læreplanen, den løbende evaluering, samt udvikling af en evalueringskultur.

Til observationer anvender alle observatører KIDS-materialet. KIDS er et forsknings- og teoribaseret observationsredskab til at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbud.

KIDS følger dagtilbudsloven, og der er derfor en sammenhæng mellem indholdet i KIDS, det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne i den styrkede pædagogiske læreplan. Et af de bærende elementer er samspillet mellem barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse og det pædagogiske læringsmiljø. KIDS retter fokus på udviklingen af den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddet og på at børn er i udviklingsfremmende relationer, at der er relevante lege- og aktivitetsmuligheder samt at de fysiske omgivelser er indrettet, så de udgør et godt børnemiljø, der understøtter børns læring.

Ved at anvende KIDS opnås et systematisk blik på, hvordan grundelementerne i den styrkede pædagogiske læreplan kommer til udtryk i dagtilbuddenes praksis. Samtidig er kommunens tilsynspraksis med til at understøtte udviklingen af en evalueringskultur, når dagtilbuddene identificerer indsatsområder og udarbejder handleplaner, der løbende følges op og justeres. På den måde arbejder dagtilbuddene metodisk, systematisk og reflektivt med at skabe forandring og udvikle kvaliteten. Derudover sikrer rammen og brug af KIDS et fælles blik på, hvad der kendetegner kvalitet i dagtilbud, samt at det pædagogiske tilsyn udføres ensartet på tværs af dagtilbud, og at der er kontinuitet i kommunens tilsynspraksis over tid.

4. Spørgeskema om overholdelse af lovgivning og retningslinjer

Forud for det pædagogiske tilsyn skal den pædagogiske leder én gang årligt besvare et spørgeskema. Spørgeskemaet indeholder blandt andet spørgsmål om, hvordan den enkelte afdeling/institution lever op til kommunens retningslinjer for sikkerhed og beredskab mv. Besvarelsen indgår som baggrundsviden i det efterfølgende tilsynsmøde. Hvis der er forhold, der skal følges op på, skal det indgå i afdelingen/institutionens tilsynsdokument.

5. Inddragelse af data

Som en del af det pædagogiske tilsyn inddrages data om den enkelte afdeling/institution (både kvalitativ og kvantitativ data/viden). Der tages afsæt i forskellige former for data/viden, der belyser både strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat kvalitet.

Den kvalitative viden består af en konkret vurdering af parametre som fx:

- Viden fra tidligere tilsyn, herunder besøg, dialog og skriftligt materiale
- Viden fra konsulenter og PPR om fx særlige opmærksomheder i forhold til pædagogik, børnegruppe, forældrehenvendelser og andre aktuelle forhold som fx ny pædagogisk leder
- Dialog med børn og forældre om deres perspektiver

Den kvantitative viden består af følgende data:

- Medarbejdersammensætning
- Normering
- Sygefravær

For de kommunale institutioner trækkes endvidere data om:

- Børnenes kompetencer ud fra de seks læreplanstemaer (Dialogredskabet i Hjernen & Hjertet)
- Forældretilfredshed (Dialogredskabet i Hjernen & Hjertet)
- Socioøkonomi (andelen af børn i udsatte positioner)
- Sprog vurderings-/sprogtrapperesultater (Sprogmoduler i Hjernen & Hjertet)

Til sammen udgør disse data en foranalyse, der indgår som en del af tilsynet i den enkelte afdeling/institution. For de kommunale afdelinger er der en beskrivelse af foranalysen som en del af det differentierede tilsyn i næste afsnit. For de selvejende og private institutioner er der forud for tilsynet en dialog mellem dagtilbudschef, konsulent og PPR om indholdet i foranalysen.

- Forvaltningen sender foranalysen til lederen af den selvejende/private institution forud for tilsynsmødet.

Det differentierede tilsyn i kommunale afdelinger

I de kommunale daginstitutioner tager det omfattende tilsyn afsæt i en differentieret tilsynsmodel. Det betyder, at det vil være forskelligt fra afdeling til afdeling, hvem der som ekstern observatør gennemfører det omfattende tilsynsbesøg. Således kan observationerne udføres af enten en konsulent fra forvaltningen, områdelederen eller en pædagogisk lederkollega.

Beslutningen om valg af ekstern observatør træffes på baggrund af en dialog mellem dagtilbudschef, områdeleder og konsulent. Baggrunden er en foranalyse for hvert område, der bygger på de udvalgte kvalitative og kvantitative data om den enkelte afdeling.

Med den differentierede model har konsulenten mulighed for at bruge de nødvendige ressourcer i de afdelinger, der har særligt behov for at blive understøttet i den pædagogiske udvikling. Samtidig får områdelederen mulighed for at komme tættere på den pædagogiske praksis i områdets afdelinger og pædagogiske ledere får mulighed for at styrke deres viden om, hvordan andre afdelinger lykkes i den pædagogiske praksis og træne den kollegiale faglige sparring.

Konsulenten deltager i tilsynsmødet i alle afdelinger, uanset hvem der har været ekstern observatør. Dette for at understøtte dialogen og sikre et uvildigt blik på de samlede observationer, samt for at vurdere, hvorvidt og hvordan afdelingen lever op til bestemmelserne i dagtilbudsloven og kommunens politikker og rammer. Derudover er det altid konsulenten, der gennemfører det opfølgende tilsyn, så alle kommunale afdelinger mindst hvert andet år får et tilsynsbesøg af konsulenten.

- Forvaltningen sender foranalysen til områdelederen og indkalder til møde om valg af observatører i hvert område. På mødet deltager områdeleder, konsulent, repræsentanter fra PPR og dagtilbudschef.
- Efterfølgende koordinerer områdeleder og konsulent tilrettelæggelsen af alle tilsynsbesøg i området, samt de tilhørende møder. Konsulenten booker møderne.

6. Det omfattende pædagogiske tilsyn

Uanmeldt tilsynsbesøg med observationer af afdelingen/institutionens pædagogiske praksis

Alle afdelinger/institutioner får et uanmeldt tilsynsbesøg af en ekstern observatør. Tilsynsbesøgets varighed afhænger af daginstitutionens størrelse, antallet af matrikler og det konkrete behov. Den eksterne observatør, to medarbejdere og den pædagogiske leder foretager hver især observationer af den pædagogiske praksis seks-otte timer i løbet af én dag. Alle observationer finder sted i løbet af en periode på cirka 14 dage.

KIDS anvendes som observationsredskab. Der observeres ud fra samtlige items inden for de fire områder: De fysiske omgivelser, Relationer, Leg og aktivitet, Sprog og kommunikation og evt. andre elementer i KIDS.

- Konsulenten opretter en KIDS-undersøgelse.
- Når observationerne er afsluttet, danner konsulenten en samlet KIDS-rapport, som sendes til den pædagogiske leder og områdelederen (samt evt. en lederkollega, hvis denne har været ekstern observatør) forud for tilsynsmødet.

Anmeldt tilsynsmøde i hver afdeling/institution på baggrund af tilsynsbesøget

Efter tilsynsbesøget afholdes et anmeldt tilsynsmøde i hver afdeling/institution, hvor de forskellige observatørers observationer drøftes ud fra den samlede KIDS-rapport. Som baggrundsviden for tilsynsmødet indgår de data og den viden, som er en del af foranalysen, samt besvarelsen af spørgeskema om lovgivning og retningslinjer.

Formålet med mødet er blandt andet at skabe dialog og refleksion over den pædagogiske praksis med henblik på at udvikle den pædagogiske kvalitet i den enkelte afdeling/institution.

Mødets deltagere er konsulenten, den pædagogiske leder og to medarbejderrepræsentanter. For de kommunale afdelinger deltager derudover områdelederen og evt. en lederkollega, hvis denne har været ekstern observatør. For de selvejende og private institutioner opfordres til, at der deltager en repræsentant fra bestyrelsen på tilsynsmødet.

Det er konsulentens opgave at anerkende såvel som udfordre daginstitutionens refleksioner over den samlede børnegruppes muligheder for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

På tilsynsmødet drøftes og besluttes et-to indsatsområder, der er relevant at arbejde med. Derudover drøftes veje til at koble indsatsområder i tilsynet med de temaer og

perspektiver, som man arbejder med i forhold til læreplanen. På den måde sker der en kobling mellem tilsynet, læreplanen og det at arbejde metodisk, systematisk og refleksiøst med at skabe forandring i den pædagogiske praksis.

- Konsulenten indkalder til tilsynsmødet.
- For kommunale afdelinger er områdelederen mødeleder på tilsynsmødet.
- For selvejende og private institutioner er konsulenten mødeleder.

Tilsynsdokument til offentliggørelse

På baggrund af tilsynsmødet udarbejder konsulenten et tilsynsdokument, der indeholder de et-to besluttede indsatsområder og opsummerende anbefalinger. Her kan der også skeles til de fem politisk besluttede indsatsområder og Børne- og Ungepolitikken. Konsulenten sender tilsynsdokumentet til pædagogisk leder og områdeleder for eventuelle kommentarer og tilføjelser.

- Konsulenten udarbejder tilsynsdokumentet.
- For de kommunale afdelinger og selvejende institutioner offentliggør konsulenten tilsynsdokumentet på daginstitutionens hjemmeside.
- For de private institutioner offentliggør konsulenten tilsynsdokumentet på Roskilde Kommunes hjemmeside.
- Tilsynsdokumentet offentliggøres senest 30 dage efter, at tilsynsmødet er afholdt.

Bilag: Tilsynsdokument for omfattende pædagogisk tilsyn

Handleplan som internt arbejdsredskab

Derefter udarbejder afdelingen/institutionen en handleplan. Den bygger på SMTTE og lægger vægt på at kunne beskrive, vurdere og reflektere over indsatserne og derved evaluere. Fokus er på at følge op og justere sin praksis i takt med, at man bliver klogere på, hvordan indsatser og tiltag fungerer for børnene. De indsatsområder, der er peget på ved tilsynsmødet, kobles med de temaer og perspektiver, der arbejdes med i forhold til læreplanen.

- Den pædagogiske leder skal i samarbejde med personalet udarbejde en handleplan og sikre, at planen bliver fulgt op løbende og justeret, når det er relevant.
- Konsulenten journaliserer tilsynsdokumentet sammen med KIDS-rapporten og handleplanen.

Bilag: Skabelon til handleplan og Guide til handleplan

Orientering til bestyrelse og forældre

Alle dagtilbud samarbejder med forældrene både i det daglige, ved arrangementer og via forældremøder og samtaler mv. Samarbejdet har stor betydning for det enkelte barns og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem. Som en del af det pædagogiske tilsyn lægges der vægt på at orientere alle forældre om resultatet af tilsynet.

Orienteringen til den samlede forældregruppe kan fx ske via et opslag i Aula/institutionens intra med link til tilsynsdokumentet.

For alle afdelinger/institutioner er der derudover mulighed for at involvere forældrenes perspektiver i det videre arbejde med at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer. De lokale FKU'er og områdebestyrelsen kan fx inddrages i dialog undervejs i tilsynsforløbet med henblik på at sikre ejerskab til udviklingsarbejdet i den enkelte afdeling/institution og i området som helhed. Inddragelsen sker primært inden for den eksisterende møderække.

- I kommunale afdelinger skal den pædagogiske leder orientere forældrekontaktudvalget (FKU) og den samlede forældregruppe om tilsynet.
- Områdelederen skal orientere områdebestyrelsen overordnet om tilsynene i området.
- I selvejende og private institutioner skal lederen orientere bestyrelsen og den samlede forældregruppe om tilsynet.

Inddragelse af medarbejderne

For at arbejdet med det pædagogiske tilsyn er meningsfuldt for medarbejderne, er det afgørende, at lederen inddrager hele personalegruppen i en dialog om udviklingsperspektiverne i tilsynet. Det handler blandt andet om, at medarbejderne ser sammenhængene til arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan og evalueringskultur, samt andre fokusområder i dagtilbuddet. Inddragelsen er særligt vigtig i forhold til at medarbejderne får ejerskab til de konkrete indsatsområder, som afdelingen/institutionen ønsker at arbejde med på baggrund af tilsynet.

Konkret bliver to medarbejdere inddraget i selve det pædagogiske tilsyn, idet de ved det omfattende tilsyn foretager observationer i egen afdeling/institution ud fra KIDS-materialet. Disse medarbejdere bliver introduceret for tilsynspraksissen og KIDS-metoden forud for observationerne. De deltager ligeledes i det efterfølgende tilsynsmøde.

- Den pædagogiske leder er ansvarlig for at inddrage hele personalegruppen.

Opsamlende dialog for hvert område

Når alle tilsyn i et kommunalt område er gennemført, mødes områdeleder, konsulent og dagtilbudschef til en opsamlende dialog.

For hhv. de selvejende og de private institutioner mødes konsulent og dagtilbudschef til en opsamlende dialog. Formålet er at samle op på områdets/institutionernes tilsyn og drøfte opmærksomheder i de enkelte afdelinger/institutioner og på tværs i området samt konkrete tiltag, der skal iværksættes internt og eventuelt med støtte/sparring fra forvaltningen.

- Konsulenten indkalder til den opsamlende dialog for hvert område/de selvejende og de private institutioner.
- Forud for den opsamlende dialog skriver konsulenten anbefalinger og indsatsområder fra hver afdeling/institutions tilsyn ind i et samlet skema, der sendes ud sammen med dagsordenen til mødet.
- Konsulenten skriver referat af mødet, hvoraf konkrete aftaler om tiltag, støtte og sparring fremgår.

Bilag: Skema til opsamling på tilsyn

7. Det opfølgende tilsyn

Det efterfølgende år gennemfører konsulenten et opfølgende tilsyn i alle afdelinger/institutioner. Det opfølgende tilsyn består af et uanmeldt tilsynsbesøg à to-tre timers varighed, hvor konsulenten observerer udvalgte dele af praksis med afsæt i indsatsområderne i den senest opdaterede handleplan.

Efter det opfølgende tilsynsbesøg afholdes et tilsynsmøde i den enkelte afdeling/institution, hvor to medarbejdere (som udgangspunkt de to, der har deltaget i det omfattende tilsyn i år 1), samt pædagogisk leder, områdeleder og konsulent deltager. For de selvejende og private institutioner opfordres til, at der deltager en repræsentant fra bestyrelsen på tilsynsmødet.

På baggrund af tilsynsmødet udarbejder konsulenten et tilsynsdokument, og afdelingen/institutionen justerer handleplanen.

- Konsulenten indkalder til det opfølgende tilsynsmøde.
- Konsulenten udarbejder et tilsynsdokument og sender til pædagogisk leder og områdeleder for eventuelle kommentarer og tilføjelser.
- Lederen sikrer, at handleplanen justeres.

Bilag: Tilsynsdokument for opfølgende pædagogisk tilsyn

Bilag: Skabelon til handleplan og Guide til handleplan

Herefter skal tilsynsdokumentet offentliggøres.

- For de kommunale afdelinger og selvejende institutioner offentliggør konsulenten tilsynsdokumentet på afdelingen/institutionens hjemmeside.
- For de private institutioner offentliggør konsulenten tilsynsdokumentet på Roskilde Kommunes hjemmeside.
- Tilsynsdokumentet offentliggøres senest 30 dage efter, at tilsynsmødet er afholdt.

På baggrund af tilsynet skal alle forældre orienteres.

- I kommunale afdelinger skal den pædagogiske leder orientere forældrekontaktudvalget (FKU) og den samlede forældregruppe om tilsynet.
- Områdelederen skal orientere områdebestyrelsen om tilsynene i området.
- I selvejende og private institutioner skal lederen orientere bestyrelsen og den samlede forældregruppe om tilsynet.

Når alle tilsyn i et kommunalt område er gennemført, mødes områdeleder, konsulent og dagtilbudschef til en opsamlende dialog. For hhv. de selvejende og de private institutioner mødes konsulent(er) og dagtilbudschef til en opsamlende dialog.

- Konsulenten indkalder til den opsamlende dialog for hvert område/de selvejende og de private institutioner.
- Forud for den opsamlende dialog skriver konsulenten anbefalinger og indsatsområder fra hver afdeling/institutions tilsyn ind i et samlet skema, der sendes ud sammen med dagsordenen til mødet.
- Konsulenten skriver referat af mødet, hvoraf konkrete aftaler om tiltag, støtte og sparring fremgår.

Bilag: Skema til opsamling på tilsyn

For at arbejdet med det pædagogiske tilsyn er meningsfuldt for medarbejderne, er det afgørende, at lederen inddrager hele personalegruppen i en dialog om udviklingsperspektiverne i tilsynet.

- Den pædagogiske leder er ansvarlig for at inddrage hele personalegruppen.

8. Løbende tilsyn

Det løbende tilsyn udføres hver dag af de ledere og medarbejdere, der har deres gang i dagtilbuddet. Det kan være områdelederen, den pædagogiske leder eller institutionslederen, det pædagogiske personale, en sprogpædagog, en sundhedsplejerske, medarbejdere fra PPR, dagplejepædagogen, konsulenten, borgere m.fl. Det betyder, at alle, der oplever, at dagtilbuddet ikke sikrer gode rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, har et ansvar for at formidle det direkte videre til enten den pædagogiske leder/institutionslederen, områdelederen, lederen af dagplejen, dagplejepædagogen/konsulenten eller dagtilbudschefen.

9. Ikke planlagte tilsyn

Ud over det årlige rammesatte tilsyn giver Rammen for tilsyn i Roskilde kommune mulighed for, at føre tilsyn i situationer hvor det vurderes, at der er behov for en aktuel undersøgelse og vurdering af, om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i det enkelte dagtilbud lever op til det lovfastsatte formål med dagtilbud og kravene i den styrkede pædagogiske læreplan.

Der er ikke tale om skærpet tilsyn, men en undersøgelsesfase hvor det afdækkes, om der er behov for eventuelle tiltag og støtte til det konkrete dagtilbud, herunder muligheden for at iværksætte skærpet tilsyn.

Beslutningen tages oftest på baggrund af en opmærksomhed der er opstået via det løbende tilsyn, som beskrevet i afsnit 8. Beslutningen om ikke planlagt tilsyn træffes af dagtilbudschefen

- I forlængelse af, at beslutningen træffes orienterer dagtilbudschef (eller konsulent) områdeleder og pædagogisk leder om, at der vil blive fortaget et ikke planlagt tilsyn. Det begrundes på hvilket grundlag beslutningen er truffet. Orienteringen kan ske mundtligt eller skriftligt(mail).

Ved et ikke planlagt tilsyn vil konsulenten gennemføre et uanmeldt tilsynsbesøg, hvor der observeres i praksis. Observationen vil rette sig mod de forhold der er beskrevet som bekymrende. Er der f.eks. udtrykt bekymring for børnenes mulighed for at indgå i børnefællesskaber, vil konsulenten observere på hvordan den pædagogiske praksis er organiseret, og hvordan de voksne støtter børnene i at indgå i lege, samspil og aktiviteter.

Observationerne tager afsæt i relevante items i KIDS, der retter sig mod baggrunden for det ikke planlagte tilsyn. Dette for at skabe en rød tråd mellem de øvrige tilsyn i tilsynsrammen og det ikke planlagte tilsyn, samt sikre at der vurderes ud fra de

kvalitetsparametre der beskrives i KIDS materialet. Der observeres således i forhold til den strukturelle kvalitet såvel som kvaliteten i relationer og samspil.

- Konsulenten formulerer observationspunkter som også fremgår tydeligt i tilsynsnotatet.
- Konsulenten skiver et notat på baggrund af observationen i skabelon der indeholder en beskrivelse af observationerne, en vurdering af den pædagogiske kvalitet samt anbefalinger til dagtilbuddet.

Bilag: skabelon for ikke planlagt tilsyn

Efter tilsynet vurderer og beslutter dagtilbudschefen hvad det næste skridt er:

- Det vurderes, at der ikke er omstændigheder der giver anledning til bekymring og der iværksættes ikke yderligere.
- Det besluttes, at der er behov for flere tilsyn evt. på andre tidspunkter for at kunne få et mere nuanceret billede af den pædagogiske kvalitet.
- Det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring, og der iværksættes skærpet tilsyn.

De næste skridt vil afhænge af hvilken beslutning der træffes.

Ved beslutning om at iværksætte skærpet tilsyn følges beskrivelsen i Rammer for pædagogisk tilsyn i Roskilde Kommune.

- Dagtilbudschef eller konsulent orienterer områdeleder og pædagogisk leder om resultat af tilsynsbesøget og næste skridt.

10. Skærpet tilsyn

Skærpet tilsyn iværksættes efter beslutning af den kommunale myndighed, hvis kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring.

Ved skærpet tilsyn skelnes mellem bekymring og alvorlig bekymring. Ved bekymring vil der være tale om forhold, der har direkte negativ indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Ved alvorlig bekymring vil der være tale om forhold, der i høj grad har direkte negativ indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det vil altid være en konkret vurdering af den/de pågældende problemstillinger og den samlede viden om forholdene.

Det skærpede tilsyn består i et mere intensivt tilsyn, der betyder et øget antal anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg af konsulenten med specifikt fokus på de forhold, der har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Formålet med at iværksætte et skærpet tilsyn er at sikre, at der bliver igangsat og fulgt op på relevante tiltag for at rette op på de bekymrende forhold og udvikle den pædagogiske kvalitet. Skærpet tilsyn er en kombination af kontrol og udvikling og sker i en dialog med den enkelte afdeling/institutions ledelse og for selvejende og private institutioner også bestyrelse/ejer.

Det skærpede tilsyn iværksættes i umiddelbar forlængelse af, at de bekymrende forhold er konstateret. Det skærpede tilsyn ophører, når den kommunale myndighed kan konstatere, at der arbejdes konstruktivt med udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn, er blevet bragt i orden.

- I umiddelbar forlængelse af konstateringen af de forhold, der har givet anledning til bekymring/alvorlig bekymring, indkalder forvaltningen ledelsen af afdelingen/institutionen til møde om det skærpede tilsyn. På mødet fremlægger forvaltningen en beskrivelse af de konstaterede forhold.
- Dagtilbudschefen orienterer direktør og det politiske udvalg for området.
- Konsulent udarbejder i samarbejde med områdelederen en kommunikationsplan, hvor kommunikation til de forskellige interessenter beskrives.

Bilag:

Indledende orientering – dagsorden til første møde om det skærpede tilsyn
Skabelon til kommunikationsplan

Tilsynsdokument og handleplan ifm. skærpet tilsyn

I forbindelse med både bekymring og alvorlig bekymring skal der udarbejdes et tilsynsdokument for skærpet tilsyn. Derefter udarbejdes en handleplan. Det vil være graden af alvoren i den bekymring, der er konstateret, som er bestemmende for omfanget handleplanen. Handleplanen skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet, og hvordan der skal følges op herpå.

Formålet med handleplanen er, at det er tydeligt for såvel den kommunale myndighed som områdelederen og lederen i den enkelte afdeling/institution (samt medarbejdere og forældre), hvad der er aftalt i forhold til at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymringen, så udviklingen af kvaliteten kan understøttes kontinuerligt og vedholdende.

- Konsulenten udarbejder tilsynsdokument for skærpet tilsyn.
- Tilsynsdokumentet offentliggøres senest 30 dage efter mødet om skærpet tilsyn.
- Ledelsen af dagtilbuddet udarbejder handleplanen i dialog med konsulent.
- Handleplanen godkendes af dagtilbudschefen
- Konsulenten foretager løbende anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg, evt. sammen med en kollega.
- Konsulenten indkalder til opfølgingsmøder, hvor lederen i afdelingen/institutionen, områdeleder, konsulent og dagtilbudschef deltager. På mødet følges op på opmærksomheder fra de seneste tilsynsbesøg og på handleplanen og der aftales eventuelle justeringer i handleplanen.

Bilag:

Tilsynsdokument for skærpet tilsyn

Handleplan for skærpet tilsyn

Ramme for opfølgende tilsynsbesøg ifm. skærpet tilsyn

Dagsorden til opfølgingsmøde

Orientering til forældrebestyrelsen om handleplanen for skærpet tilsyn

For kommunale afdelinger skal hhv. områdebestyrelsen og forældrekontaktudvalget (FKU) orienteres om graden af bekymring og de overordnede elementer, der ligger i handleplanen for skærpet tilsyn. For selvejende og private institutioner skal institutionens bestyrelse orienteres. Den pågældende bestyrelse skal have mulighed for at komme med bemærkninger til handleplanen.

Det vil fremgå af Roskilde Kommunes hjemmeside, hvis en kommunal, selvejende eller privat institution er under skærpet tilsyn. Endvidere offentliggøres tilsynsdokumentet for skærpet tilsyn på afdelingens/institutionens hjemmeside.

- Forvaltningen orienterer områdebestyrelsen og FKU i de kommunale afdelinger og bestyrelsen i de selvejende og private institutioner.

Påbud

Hvis der er forhold af sikkerhedsmæssig karakter i afdelingen/institutionen, der skal rettes op på straks, kan konsulenten ved tilsynet udstede et påbud. Konsulenten vil derefter ved et uanmeldt besøg kort tid efter følge op på, om der er handlet tilfredsstillende på påbuddet.

11. Opsamling på tværs af områder til Skole- og Børneudvalget

Som en del af den drøftelse Skole- og Børneudvalget skal have af udviklingen på dagtilbudsområdet hvert andet år, indgår en opsamling fra det pædagogiske tilsyn med fokus på udviklingen i dagtilbuddenes pædagogiske kvalitet samt evt. behov for nye indsatser. Opsamlingen sker på tværs af områder og bidrager med viden om, hvordan kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer aktuelt ser ud. Dermed giver opsamlingen afsæt for at se fremad og vurdere, hvad der er behov for at rette fokus mod.